

rozsudek podle § 290 tr. ř. z moci úřední ve výroku o vině, trestu a nepovolení podmíněného odkladu výkonu trestu, uznal obžalovaného vinným přestupkem krádeže podle §§ 171, 460 tr. z. a vyměřil mu nový trest, uloživ rozhodnutí o povolení podmíněného odkladu výkonu trestu soudu první stolice.

Z d ů v o d ů:

Rozsudek jest stížen zmatkem podle čis. 10 § 281 tr. ř. zmateční stížnosti neuplatněným, k němuž však nejvyšší soud jako soud zrušovací přihlíží podle § 290 tr. ř. z moci úřední, přesvědčiv se při vyřizování zmateční stížnosti, že bylo trestního zákona v neprospěch obžalovaných nesprávně použito. Rozsudek zjišťuje, že se obžalovaný dopustil krádeže na svém zaměstnavateli v době, kdy byl vedoucím lihovaru, při čemž cena odcizených věcí 2.000 Kč nepřesahovala. Rozsudek vylučuje kvalifikaci krádeže podle § 173 tr. z.; vyslovuje, že kvalifikace § 176 II b) je dána a že by subsidiárně přišla v úvahu kvalifikace podle § 176 II c) tr. z. Vedoucího lihovaru je však pokládati za hospodářského úředníka, neboť k zaměstnání takovému je třeba odborného vzdělání teoretického a technických vědomostí. Že je obžalovaný má, plyne i z údaje četnického oznámení. Osobu s takovou kvalifikací nelze podřaditi pod pojem osoby služebné ve smyslu § 176 II b) tr. z., tím méně pod pojem živnostníka, nádeníka a učně ve smyslu § 176 II c) tr. zák. Zbývá tu pouze kvalifikace krádeže podle ceny odcizené věci a poněvadž podle zjištění rozsudku cena obžalovaným odcizeného lihu a žita nepřesahuje 2.000 Kč, jde jen o přestupek podle § 460 tr. z. Bylo proto obžalovaného uznati vinným jen přestupkem krádeže podle § 460 tr. z. a podle téhož zákonného ustanovení ho odsouditi k přiměřenému trestu. Pro použití vyšší sazby podle § 4 odst. 1 zákona čis. 31/1929 nebylo zjištěno žádného podkladu.

Čís. 5213.

Předpisy § 15 odst. 2 a 3 zákona o ochraně cti nebylo stanoveno pořadí uvnitř každé z obou skupin, takže osoby uvedené v téže skupině jsou oprávněny k podání soukromé žaloby vedle sebe.

(Rozh. ze dne 4. února 1935, Zm I 1021/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního jako kmetského soudu v Praze ze dne 25. července 1934, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 4 zákona ze dne 30. května 1924, čis. 124 ve znění vyhl. čis. 145/33 sb. z. a n.

D ů v o d y :

Zmateční stížnosti opírající se o důvod zmatečnosti čis. 9c) § 281 tr. z. nelze přiznati oprávněnost. S hlediska tohoto zmatku vytýká ob-

žalovaný, že je právně mylný názor kmetského soudu, že T. B. ml. jako syn zemřelého T. B. podle § 15 odst. 2 zák. čís. 108/33 byl oprávněn podat soukromou žalobu k ochraně cti svého otce, zemřelého T. B., ač je tu manželka po zesnulém.

Oprávnění podat soukromou žalobu pro útok na čest (pověst) zemřelého bylo v dosavadním právu upraveno § 495 odst. 2 tr. z. V tomto zákonném ustanovení byly výčetmo uvedeny osoby, kterým příslušelo právo podat soukromou žalobu pro útok proti pověsti zemřelého, aniž toto jejich oprávnění bylo vázáno nějakým pořadím.

V novém zákoně o ochraně cti čís. 108/33 je upraveno toto oprávnění v § 15 odst. 2 a 3. V § 15 odst. 2 jsou stanoveny dvě skupiny osob, kterým přísluší právo k soukromé žalobě, směřuje-li trestný čin proti zemřelému (nebo nezvěstnému). První skupinu tvoří manžel, děti, vnuci, rodiče a staří rodiče zemřelého, druhou pak jeho sourozenci a osoby, které před jeho smrtí žily s ním trvale ve společné domácnosti. Osobám skupiny druhé přísluší právo k této žalobě teprve tehdy, není-li tu osob uvedených ve skupině první, nebo, spáchala-li trestný čin proti zemřelému některá z osob skupiny první a není-li tu jiné osoby ze skupiny první, oprávněné k soukromé žalobě. V § 15 odst. 3 je pak stanoveno, že oprávnění k žalobě přechází na osoby uvedené v odst. 2 ve stanoveném pořadí také tehdy, zemře-li oprávněný před uplynutím lhůty k žádosti za trestní stíhání.

Stěžovatel uplatňuje, že slovné znění těchto zákonných předpisů není tak jasné, aby nedopouštělo jeho výklad, že totiž předpisy § 15 odst. 2 a 3 bylo stanoveno nejen pořadí obou skupin, nýbrž i pořadí uvnitř těchto skupin, takže by osoba v pořadí (uvnitř skupiny) předcházející vylučovala z oprávnění k žalobě osobu v pořadí (téže skupiny) ji následující a že nebylo úmyslem zákonodárcovým přiznati právo ke stíhání několika osobám najednou, nýbrž toliko vždy jen jediné osobě.

I kdyby se přisvědčilo stížnosti, že doslov § 15 odst. 2 a 3 není do té míry jasný, aby vylučoval každou pochybnost o tom, zda slova »ve stanoveném pořadí« platí pouze pro pořadí obou skupin, nikoli však pro pořadí osob uvedených v každé skupině, takže osoby pojaté do jedné skupiny nejsou vázány žádným pořadím, odstraňuje jakoukoliv pochybnost v tomto směru zákon ustanovením § 20 odst. 3, podle něhož, rozhodnul-li soud pravoplatně o trestném činu, který směřuje proti osobě zemřelé (nebo nezvěstné nebo proti periodickému tiskopisu), zaniká tím žalobní právo ostatních oprávněných osob. Z toho je tedy zřejmo, že nový zákon připouští souběh žalobních práv též, pokud jde o ochranu cti zemřelého. Je tu sice jen jedna osoba (zemřelý), kteréž bylo na cti (pověsti) ublíženo, avšak oprávnění k žalobě přísluší více osobám, které je mohou vykonati samostatně. V důsledku toho je v souhlasu se zákonem napadený právní názor, že předpisy § 15 odst. 2 a 3 nebylo stanoveno pořadí uvnitř obou skupin, takže osoby ve skupině uvedené jsou oprávněny k podání soukromé žaloby vedle sebe. Souběh žalobních práv v tomto směru dopouštěl i dřívější zákon, ježto osoby v § 495 odst. 2 tr. z. výčetmo uvedené, jak již dovozeno, nebyly vázány žádným pořadím.

Srovná-li se tato nová zákonná úprava s předpisem dosavadního práva podle § 495 odst. 2 tr. z., je zřejmo, že oprávnění k soukromé žalobě pro útok na čest (pověst) zemřelého jednak bylo rozšířeno v tom směru, že bylo přiznáno též osobám, které se zemřelým před jeho smrtí žily trvale ve společné domácnosti, jednak bylo omezeno tím, že byly utvořeny zmíněné dvě skupiny, z nichž skupina první předchází skupině druhé v oprávnění k soukromé žalobě. S tím též souhlasí i důvodová zpráva ústavně-právního výboru k § 15 (tisk 2268 str. 30 a 31), jímž byl ústavně-právním výborem pozměněn § 11 odst. 2 vládního návrhu (str. 6 a 27 tisk 830). Ostatně vedl by stěžovatelem zastávaný výklad zákona k příkrým důsledkům zákonodárcem zřejmě nezamýšleným (na příklad rozvedená manželka, která zpravidla nebude mít zvláštního zájmu na ochraně pověsti zemřelého, vylučovala by syna z oprávnění podati žalobu, i kdyby pověst jeho otce byla sebe více tupena). Zmateční stížnost bylo proto jako neodůvodněnou zamítnouti.

Čís. 5214.

Předmětem zločinu podle § 139 tr. z. je dítě při porodu, t. j. od počátku porodu až do jeho ukončení, podle okolností i ještě nějaký čas potom. Stačí, že plod vyšel z těla matčina a nevyžaduje se, aby dítě bylo od těla matčina již úplně odděleno.

Spolupůsobí-li několik osob ať ve formě §§ 136 nebo 137 tr. z. na vražedném skutku a některá z těchto osob je k zavražděnému v blízkém poměru naznačeném v § 137 tr. z., platí vyšší trestní sazba pro veškeré pachatele bez rozdílu, pokud jim byl příbuzenský poměr znám. I přímý pachatel a vůbec vinníci v § 136 tr. z. vypočtení jsou »osobami, které spolupůsobily« při provedení vraždy ve smyslu druhé věty § 137 tr. z.

(Rozh. ze dne 5. února 1935, Zm I 1178/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku porotního soudu v Praze ze dne 2. října 1934, jímž byla uznána vinnou zločinem spoluviny na zločinu vraždy prosté podle §§ 5, 134, 135 čís. 4 tr. z.

Z d ů v o d ů:

Vytýkajíc nesprávnost otázky na zločin spoluviny na vraždě ve smyslu §§ 5, 134, 135 čís. 4 tr. z., uplatňuje stížnost zřejmým poukazem zmatek podle čís. 6 § 344 tr. ř. Avšak neprávem. Stížnost přehlíží především, že otázka hlavní musí se vždy přimykati k obžalobě i co se týče právního posouzení. Byly-li ovšem tvrzeny neb kladnými výsledky trestního řízení alespoň napověděny okolnosti nasvědčující tomu, že tu jde o jiný trestný čin, nespádající pod přísnější ustanovení než čin v obžalobě uvedený, je porotní soud povinen dáti otázku eventuální ve smyslu § 320 tr. ř. Leč o takové okolnosti by nešlo ani, kdyby bylo při hlavním